

PATVIRTINTA
Vilniaus universiteto rektorius
2021 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. R-287
(Vilniaus universiteto rektorius
2022 m. lapkričio 21 d. įsakymo Nr. R-385 redakcija)

VILNIAUS UNIVERSITETO DUOMENŲ MOKSLO IR SKAITMENINIŲ TECHNOLOGIJŲ INSTITUTO SKATINIMO UŽ AUKŠTO LYGIO MOKSLO PASIEKIMUS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus universiteto Duomenų mokslo ir skaitmeninių technologijų instituto skatinimo už aukšto lygio mokslo pasiekimus tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) tikslas – stiprinti Vilniaus universiteto (toliau – Universitetas) Matematikos ir informatikos fakulteto (toliau – Fakultetas) Duomenų mokslo ir skaitmeninių technologijų instituto (toliau – Institutas) darbuotojų (toliau – Tyrėjai) motyvaciją vykdyti aukšto lygio mokslinius tyrimus, gerinti Instituto mokslinės produkcijos kokybę, stiprinti Instituto žinomumą ir akademinę reputaciją.

2. Tyrėjai skatinami už aukšto lygio mokslo pasiekimus – paskelbtas aukšto lygio mokslines publikacijas, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (toliau – MTEP) projektus, programos „Europos Horizontas“ projektų koordinavimą, Europos mokslinių tyrimų tarybos (ERC) dotacijos laimėjimą, patentus ir atžalines įmones – proporcingai Instituto gaunamoms kasmetinio MTEP vertinimo lėšoms, atitinkamai Kasmetinio universitetų ir mokslinių tyrimų institutų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros, meno veiklos vertinimo aprašui, patvirtintam Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. V-1593 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimo Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“ 2.2–2.6 papunkčių įgyvendinimo“ (toliau – Kasmetinis universitetų ir mokslinių tyrimų institutų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros, meno veiklos vertinimo aprašas). Skatinimas vykdomas laikantis Vilniaus universiteto darbuotojų darbo užmokesčio tvarkos aprašo, patvirtinto Universiteto tarybos 2021 m. gruodžio 15 d. nutarimu Nr. TPN-25 „Dėl Vilniaus universiteto darbuotojų darbo užmokesčio tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) (toliau – Vilniaus universiteto darbuotojų darbo užmokesčio tvarkos aprašas), ir kitų Universiteto teisės aktų. Skatinimui rekomenduojama skirti nuo 25 iki 45 % Instituto gautų kasmetinio mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros vertinimo lėšų (toliau šis MTEP skatinimo procentas žymimas – MTEPsp), laikantis šio apribojimo: skatinimui skiriama ne mažiau kaip 5 % Instituto akademinė darbuotojų tarnybinių atlyginimų, valandinio darbo užmokesčio ir priemokų prie tarnybinių atlyginimų sumos ir ne daugiau lėšų, kaip nustatyta Vilniaus universiteto darbuotojų darbo užmokesčio tvarkos aprašo 36.5 papunkčiu.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Autorinis lankas** – 40 000 spaudos ženklų (įskaičiuojant tarpus) teksto arba 3 000 cm² spausdinto ploto iliustracijų; jei apimties spaudos ženklais nustatyti negalima, autorinio lanko atitikmeniu laikomi 14 puslapių; jei mokslo darbas yra elektroninėje laikmenoje, tai autorinis lankas apskaičiuojamas tik spaudos ženklais (įskaičiuojant tarpus);

3.2. **Mokslinis žinynas, enciklopedija** – konkrečios mokslo srities ar krypties leidinys, skirtas mokslo ir studijų reikmėms ir atitinkantis tos srities ar krypties moksliskumo ir sistemingumo reikalavimus, išskyrus visuomenės švietimui, mokslo populiarinimui, administracinėms funkcijoms atlikti skirtus informacinius leidinius;

3.3. **Mokslinis žodynas** – kalbotyros mokslo leidinys, sudarytas iš naujai surinktų ir (ar) pagal naują mokslinę metodiką atrinktų, klasifikuojamų ir pateikiamų leksikografinių išteklių sistemos ir skirtas mokslo ir studijų reikmėms. Mažiausia įskaitoma mokslinio žodyno apimtis – 8 autoriniai lankai;

3.4. **Mokslo straipsnis, patenkantis tarp 10 % labiausiai pasaulyje cituojamų straipsnių**, – straipsnis, kuris buvo paskelbtas ne anksčiau kaip n-9 kalendoriniais metais ir ne vėliau kaip n

kalendoriniais metais (čia n yra kalendoriniai metai, kurių mokslo veiklos vertinimas yra atliekamas), patekęs į pirmą n+1 metų liepos mėnesį paskelbtą 10 % labiausiai pasaulyje cituojamų straipsnių sąrašą pagal *Clarivate Analytics Web of Science EBPO* mokslo kryptis ir paskelbtas žurnale, įtrauktame į *CA JCR*;

3.5. Tarptautiniu mastu pripažinta mokslo leidykla – leidykla, nuolat publikuojanti daugelio šalių mokslininkų darbus ir daugelyje šalių platinanti produkciją; publikuojanti tarptautiniu mastu pripažintus periodinius ir tęstinius mokslo (kultūros, profesinius) leidinius (prieiga per internetą, suteikianti pakankamos informacijos apie leidyklos pobūdį ir tarptautinį pripažinimą, yra privaloma).

II SKYRIUS

SKATINIMO UŽ AUKŠTO LYGIO MOKSLO PASIEKIMUS TVARKA

4. Skatinimui reikalingi duomenys apie aukšto lygio mokslo pasiekimus surenkami ir premijos išmokamos vieną kartą per metus.

5. Tyrėjai yra skatinami skiriant jiems premijas už šiuos aukšto lygio mokslinės veiklos rezultatus:

5.1. publikacijų duomenų bazėje užregistruotus (išskyrus išankstinio el. publikavimo, angl. *online first*) straipsnius *Clarivate Analytics Web of Science (WoS)* registruotuose leidiniuose, patenkančiuose į konkrečios kategorijos pirmąjį ir antrąjį kvartilius (Q1 ir Q2; Aprašo 6 punktą);

5.2. publikacijų duomenų bazėje užregistruotas monografijas ar jų dalis, išspausdintas tarptautiniu mastu pripažintų mokslo leidyklų (Aprašo 7 punktą);

5.3. mokslo straipsnius, patenkančius tarp 10 % labiausiai pasaulyje cituojamų straipsnių (2 atitinkamos mokslo srities taškai už straipsnį);

5.4. mokslo srities ar krypties terminų žodynus, mokslinius žinytus, enciklopedijas (1 atitinkamos mokslo srities taškas už autorinį lanką);

5.5. MTEP projektus, pripažintus kasmetinio MTEP vertinimo metu, kurių lėšos ar jų dalis paskelbtoje kasmetinio MTEP vertinimo ataskaitoje priskirtos Institutui (1 projektinis taškas už pripažintų MTEP projektų 1 Eur);

5.6. programos „Europos Horizontas“ projektų koordinavimą (26 „Europos Horizonto“ taškai už projekto koordinavimo metus, kuriame vykdoma MTEP; 13 „Europos Horizonto“ taškų už projekto koordinavimo metus, kuriame tiesiogiai nevykdoma MTEP. Jei projektas koordinuojamas ne pilnus metus, tai šie taškai dauginami iš koeficiento n/12, kur n – projekto koordinavimo mėnesių kiekis);

5.7. ERC dotacijos laimėjimą (40 ERC taškų už dotacijos metus; jei dotacija gaunama ne pilnus metus, tai šie taškai dauginami iš koeficiento n/12, kur n – dotacijos mėnesių kiekis);

5.8. Europos patentų biurui (EPO), Japonijos patentų biurui (JPO) ar JAV patentų ir prekių ženklų biurui (USPTO) pateiktas patentų paraiškas (pagal registracijos pažymėjimą; 10 patentinių taškų už paraišką) ir EPO, JPO ar USPTO išduotus patentus (15 patentinių taškų už patentą);

5.9. atžalinių įmonių steigimą ir jų įstatinio kapitalo suformavimą ir (ar) didinimą (1 atžalinių įmonių taškas už 1000 Eur).

6. Straipsniams, tenkinantiems Aprašo 5.1 papunkčio reikalavimus, Instituto autorių indėlis (toliau – AIV) atitinkamos mokslo srities taškais apskaičiuojamas pagal formulę:

$$AIV = N_{IA} \times (1 + N_{IP})^{1/2} \times (2 + 7 \times IF/AIF)/N_A,$$

kurioje:

N_{IA} – Instituto autorių skaičius. Jei autorius straipsnyje nurodo ir kitų institucijų ar kitų Vilniaus universiteto padalinių prieskyras, tai šio autoriaus indėlis į N_{IA} yra dalijamas iš visų jo nurodytų prieskyrų skaičiaus;

N_A – visų darbo autorių skaičius;

N_{IP} – visų darbo skirtingų užsienio institucijų prieskyrų skaičius. Jei N_{IP} didesnis už N_A , laikoma, kad $N_{IP} = N_A$;

IF – žurnalo cituojamumo rodiklis (*Impact Factor*), kasmet apskaičiuojamas ir skelbiamas *Clarivate Analytics Journal Citation Reports* (toliau – JCR) bazėje;

AIF – žurnalų kryptinės kategorijos agreguotasis cituojamumo rodiklis (*Aggregate Impact Factor*), apskaičiuojamas kiekvienai žurnalų kryptinei kategorijai kasmet ir skelbiamas JCR bazėje. Jei publikacija paskelbta žurnale, kuris priklauso kelioms JCR mokslo kategorijoms, naudojamas šių kategorijų agreguotųjų cituojamumo rodiklių vidurkis, paskaičiuotas atsižvelgiant į kategorijų dydį.

7. Tarptautiniu mastu pripažintų mokslo leidyklų išleistoms monografijoms ir jų dalims ($VT=10$), mokslo straipsniams, patenkantiems tarp 10 % labiausiai pasaulyje cituojamų straipsnių ($VT=2$), mokslo srities ar krypties terminų žodynams, moksliniams žinynams, enciklopedijoms ($VT=1$) AIV apskaičiuojamas atitinkamos mokslo srities taškais pagal formulę (kurios dėmenys atitinka nurodytus Aprašo 6 punkte ir kurioje VT – darbo apimties vieneto vertė taškai, o DA – autorinių lankų skaičius):

$$AIV = VT \times DA \times N_{IA} \times (1 + N_{IP})^{1/2} / N_A .$$

8. Tais atvejais, kai kyla abejonių, ar vertinantieji ekspertai įskaitys Aprašo 5 punkto reikalavimus tenkinančius darbus, skatinimas už juos vykdomas pagal kasmetinio MTEP vertinimo ataskaitoje ekspertų Institutui įskaitytus taškus.

9. Kai Aprašo 5.1–5.4 papunkčių reikalavimus tenkinančios publikacijos autorių yra daugiau nei vienas, apskaičiuoti AIV taškai jiems yra padalinami proporcingai jų nurodytų Instituto prieskyrų indėliui į N_{IA} . Skatinimas neskiriamas už tokias publikacijas, kurias Lietuvos, Universiteto ar Fakulteto akademinę etiką kontroliuojančios tarnybos ar komisijos pripažino kaip pažeidusias akademinės etikos nuostatas.

10. Už Aprašo 5.5–5.9 papunkčiuose nurodytus MTEP projektus, programos „Europos Horizontas“ projektų koordinavimą, ERC dotacijos laimėjimą, patentus, atžalines įmones skiriamos premijos proporcingos kasmetinio MTEP vertinimo ataskaitoje ekspertų Institutui įskaitytiems formaliųjų įverčių taškams ir Instituto gautoms kasmetinio mokslo veiklos vertinimo lėšoms. Įskaitytas MTEP projektų lėšas ir programos „Europos Horizontas“ projektų koordinavimo, ERC dotacijos laimėjimo, patentų, atžalinių įmonių taškus projektų, dotacijų, paraiškų, patentų rengėjams ir vykdytojams (Tyrėjams) paskirsto Instituto direktorius projektų vadovų teikimu, atsižvelgiant į šių dalyvių indėlį.

11. Apskaičiuojama visų vertinamų MTEP darbų (tai yra atskirų mokslo sričių aukšto lygio publikacijų, MTEP ir koordinuojamų programos „Europos Horizontas“ projektų, ERC dotacijų, patentų, atžalinių įmonių) visuminiai surinktų taškų skaičiai ir Instituto gautos kasmetinio MTEP vertinimo lėšos (X metais susidedančios iš: $0,4 * P(X-2) + 0,3 * P(X-3) + 0,3 * P(X-4)$), kur $P(Y)$ – Y metais įskaityta mokslo produkcija) pagal kiekvieną Aprašo 5.1–5.9 papunktį atskirai. Skatinimui skiriami pinigų dydžiai apskaičiuojami naudojant tą patį MTEPsp (Aprašo 2 punktas), ir nustatomos Aprašo kiekvieno iš 5.1–5.9 papunkčių vieno taško vertės eurais atskirai.

12. Premijų dydžiai apskaičiuojami sumuojant kiekviename Aprašo 5.1–5.9 papunkčiuose Tyrėjo surinktus taškus padaugintus iš atitinkamos taško vertės eurais. Premijos mokamos vadovaujantis Vilniaus universiteto darbuotojų darbo užmokesčio tvarkos aprašu.

13. Instituto akademinį darbuotojų skatinimui už aukšto lygio mokslinės veiklos rezultatus einamiesiems metams skiriamas lėšas nustato Fakulteto taryba Instituto direktoriaus teikimu.

III SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Pasikeitus Kasmetinio universitetų ir mokslinių tyrimų institutų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros, meno veiklos vertinimo aprašui, Aprašas turi būti peržiūrėtas. Aprašo pakeitimus, suderintus Universiteto nustatyta tvarka, Fakulteto taryba teikia tvirtinti Universiteto rektoriui.

15. Aprašas skelbiamas Instituto interneto svetainėje.